

DETERMINED CHANGES AND ADDITIONS TO THE CURRICULA IN GEOGRAPHY AND ECONOMICS FOR VI GRADE

Abstract: The article presents content analysis and situational analysis of determined changes and additions to the curricula in geography and economics for VIth grade, which will be in force from the academic year 2022/2023 in the Bulgarian school. Deterministic changes and additions to the curricula were researched, and the comparative normative and didactic parallels with the curricula in geography and economics for Vth grade and the current curriculum for 6th grade were sought. Author's graphic models, systematized and comparative tabulation and graphic models by given determinants are presented: additional clarifications, conditions for achieving the training aims, rules for characterization of geographical objects, activities for acquiring key competencies, interdisciplinary links and others.

Author information:

Stella Dermendzhieva

Prof. Dr. Habill
„St. Cyril and St. Methodius”
University of Veliko Tarnovo
✉ s.malcheva@ts.uni-vt.bg
🌐 Bulgaria

Keywords:

geography and economics, curriculum,
educational reform, additions, supplements,
rules, activities, interdisciplinary links

Tamara Draganova

Chief, Assistant, PhD
„St. Cyril and St. Methodius”
University of Veliko Tarnovo
✉ tamara_draganova@mail.bg
🌐 Bulgaria

„При изграждането на системата „обучение по география” трябва да се имат предвид различни фактори, но водещо място и значение имат два от тях: българските традиции в образованието и световните тенденции.”

Д. Кънчев [1]

Образователната реформа в България от 2016 г. продължава да разгъва и изменя, допълва и коригира вече одобрените нормативни документи. Постоянният процес на промени и изменения през 2020 г. са застигнати от глобалната пандемия на КОВИД-19 и провокират нови модификации и дигитални трансформации. Продължаващата вече 6 години образователна реформа не е приключила, а „образователните експерименти” са в действие и резултатите от тях все още не са диагностицирани, при факта че влизат в действие нови допълнения и изменения. Резултатността ще е трудно измерима в условия на постоянно обновяване и модифициране на учебните програми, въвеждане на мини-реформи, които минимизират структурно и съдържателно процедурните рамки. Показателен е примерът с учебната програма по география и икономика за V клас на общообразователната подготовка – „второ издание” в сила от учебната 2021/2022 г., както и за VI клас, която ще е в сила от учебната 2022/2023 г.

Със стартирането на образователната реформа като целенасочено и етапно, системно и последователно въвеждан процес по учебни години, с начало от учебната 2016/2017 г. се

достигна до момент на „реформаторска умора“ и „механични“ промени, често с не обоснован характер, с ясно видима непоследователност на концептуалните идеи и загърбване на образователните традиции в българското училище.

Настоящата статия продължава изследователските търсения и представя дидактическите интерпретации по детерминирани изменения и допълнения на новата учебна програма по география и икономика за VI клас на общообразователната подготовка, като са потърсени сравнителните нормативни и дидактически паралели със сега действащата учебна програма по география и икономика в 6 клас. Представени са графични модели, систематизирани и сравнителни таблични по дадени детерминанти: *допълнителни уточнения, условия за постигане на целите на обучението, правила за характеризирание на географски обекти, дейности за придобиване на ключови компетентности, междупредметни връзки* и други.

Авторите на учебната програма за VI клас в сила от учебната 2022/2023 г. са въвели промяна в „*Допълнителни уточнения за конкретния учебен предмет география и икономика*“ като са разписали допълнително уточнения за:

- годишен брой часове за изучаване на предмета в шести клас – 68 часа;
- допълнителна информация за ползвателите на учебната програма при темите и подтемите;
- препоръки за включване на ситуации от практиката и решаване на житейски казуси;
- въвеждане от учителя на други единични понятия и факти, с които да представи по-пълна географска картина. [2]

Годишният брой учебни часове, традиционно присъства в учебните програми по география и икономика в българското училище.

Допълнителната информация за темите и подтемите вече е анализирана в статиите „От реформата към промените в учебната програма по география и икономика за VI клас“ и „Относно „промените“ в новата програма по география и икономика за V клас“. При положение, че в новата учебна програма за VI клас липсват подтемите на учебното съдържание, то не е ясно защо и за какво авторите на учебната програма дават допълнителна информация за ползвателите при подтемите.

По въпроса за необходимостта и подбора за преобладаване на ситуации от практиката и решаване на житейски казуси при изучаване на теми и проблеми, както и решаването на задачи за прилагане на наученото е актуален и навременен, интерактивен и добър вариант за дидактическо уточняване на методите на преподаване и типа на задачите именно в условия на образователна реформа.

Допълнителното уточнение за въвеждане от учителя на други единични понятия и факти, с които да представи по-пълна географската картина пред учениците, съобразно техните интереси са нормативно разписани дейности и дадена дидактическа свобода, която учителите и досега развиват и прилагат. По смущаващ е текстът следващ тази свобода – „*без това да довежда до възпроизвеждането на определенията им*“. [2] Категорично съвременните образователни концепции и идеологии, подходи и теории са в посока към продуктивност на обучението и максимално намаляване на репродуктивния елемент в учебния процес, но в училищната география има понятия и факти, които изискват такова репродуктивно възпроизвеждане, което е условие за реализиране на продуктивни съждения и твърдения. Не трябва да се „заиграва“ с този момент на свобода при конструктивизма, защото тогава учебното съдържание ще бъде обезличено, лишено от достоверност и обективност, съдържателно деформирано и граничещо с нереалност и неистинност. Тези опасения са особено в сила за учебното съдържание в V, VI, VII, VIII и IX клас, където има много нови понятия и факти, които градят системата на географското познание.

Друг важен момент при географските понятия и факти е, че тяхното познаване дава свободата на учениците да откриват и разкриват, обясняват и анализират, синтезират и оценяват причинно-следствените връзки и логическите зависимости и взаимодействия на

географските процеси и явления в тяхната цялост и комплексност. Приемаме, че авторите на учебната програма акцентират на тази препоръка в контекста на допълнителните понятия и факти, които предлагат учителите, любопитните и интересни факти за провокиране на интерес и любознателност у учениците към географското знание и светоглед, защото в противен случай се обезсмисля присъствието на определения в учебниците, допълнителните текстове и наличието на речниците в учебниците, на колона нови понятия при учебното съдържание в учебната програма, а и това са критерии за оценяване на учебниците по нормативна рамка.

В *Допълнителното уточнение* на изменената учебна програма за VI клас е запазено съдържанието и необходимите условия за постигане на целите на обучението като осигуряването на учебни филми, посещението на тематични изложби, използването на ИКТ и интернет и други (фиг. 1).

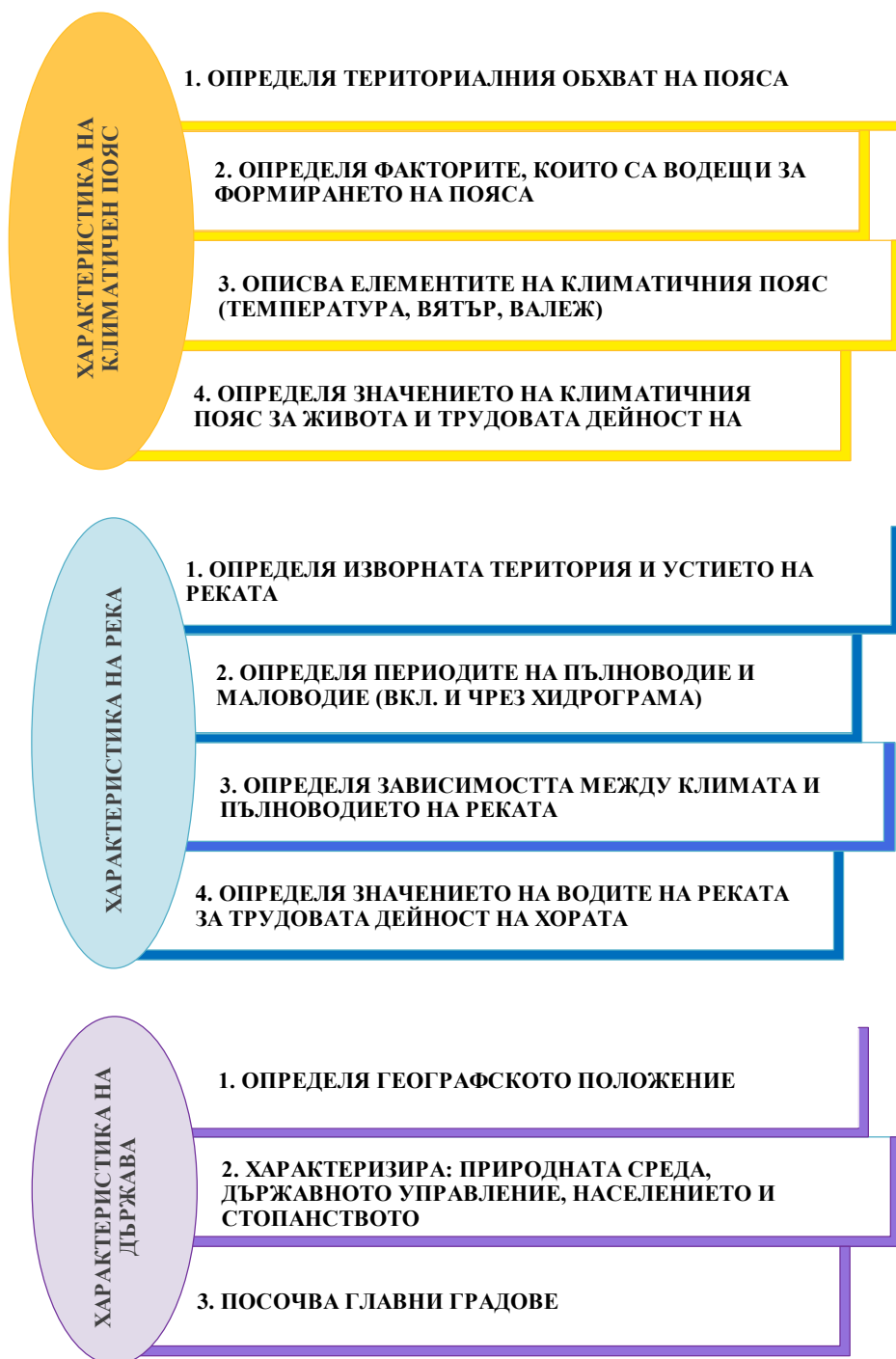
Фиг. 1. Необходими нормативно зададени условия за постигане на целите на обучението по география и икономика в VI клас

Положителен и нов момент в изменените и допълнените учебни програми по география и икономика за V и VI клас е сегментът „*Методически насоки за характеристика на географски обекти по правило:*”. [2, 3] Авторите на учебните програми въвеждат една доказано добра практика за представяне на правила за характеризирание на географски обекти в нормативен документ, като отново дават свободата на авторите на учебници и учителите, че може да спазват конкретна последователност за характеризирание на:

- ✦ 1) *климатичен пояс;*
- ✦ 2) *река;*
- ✦ 3) *държава.*

Нормативно-дидактическото нововъведение в учебната програма оценяваме за положително, дори закъсняло във време на образователна реформа, но полезно и рационално за учителите и авторите на учебници. Думата „*може*” не налага строг императивен тон към ползвателите на учебната програма, към авторите на учебници и учителите, което разкрива възможността и свободата да бъдат приложени и други алтернативни правила за характеризирание.

Позитивно оценяваме спазената йерархичност и последователност на предложените три правила за характеризирание по отношение на географските обекти и реда на изучаване в ДОС, учебната програма и от там в учебниците по география и икономика: 1) *климатичен пояс*, 2) *река* и 3) *държава* (фиг. 2).

Фиг. 2. Правила за характеризирание на географски обекти в новата учебна програма по география и икономика за VI клас

И трите предложени правила за характеризирание на географски обекти са същите, като тези в учебната програма по география и икономика за V клас в сила от учебната 2021/2022 г. Много по голяма нормативна и методико-дидактическа стойност и богатство би имала новата учебна програма в VI клас, ако на ползвателите на учебната програма са предложени други правила за характеризирание на географски обекти. Не е необходимо да се повтарят в VI клас предложените вече в учебната програма за V клас правила, защото разширяването и допълването с нови типове и дидактически видове правила ще е в отговор на спираловидния модел на разгъване и задълбочаване на учебното съдържание.

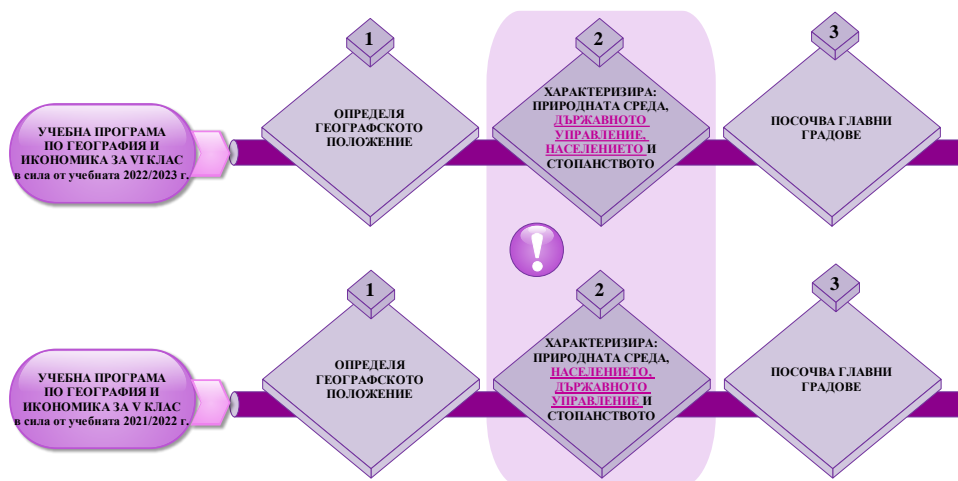
От методико-дидактическа и психолого-педагогическа гледна точка коректно авторите на учебната програма въвеждат *правило*, а не *алгоритъм* за характеризирание на географски обект. [4] Въведените правила са съобразени с възрастовите особености на учениците, като правилата са и част от съхранените образователни традиции на училищната география в условията на образователна реформа.

Прилагането в обучението по география и икономика на правила се отнася към педагогическата технология на обяснително-илюстративното обучение, като правилото „*дава общи указания за последователността на стъпките в правилото, но не изисква стриктното им спазване*”, което се изисква при алгоритъма. [5, 6]

И трите правила са нееднократно планирани за прилагане в обучението по география в VI клас при област на компетентност *География на континентите и страните*, в съответствие на структурно-съдържателните модели за броя и типа прилагани правила и алгоритми в обучението по география и икономика по нормативни документи. [7, 8] Моделите за прилаганите правила и алгоритми по класове са доказателство за вътрешно-предметният цикличен синтез и вертикална интеграция, но в новата учебна програма за VI клас имат своя самостоятелна нормативна рамка за последователността от стъпки при характеризирание на географските обекти.

Положително оценяваме и нормативно разписаното правило за характеристика на *държава*, а не на *страна*. Двете понятия – *страна* и *държава* не са тъждествени или взаимнозаменяеми и трябва да се прави разграничаване между тях, но в училищната география се прилага основно понятието *страна*. [9, 10] В изменените и допълнени учебни програми по география и икономика за V и VI клас при представените правила за характеристика на географски обект е разписано коректно чрез понятието – *държава*.

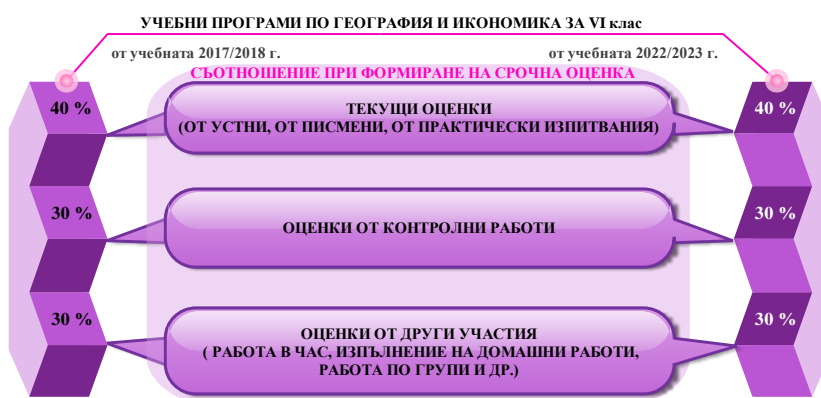
При правилото за характеристика на държава констатираме и разместване на една от последователните стъпки между двете правила в двете учебни програми от V и VI клас за *населението и държавното управление* – фиг. 3. В V клас правилото е с последователност на характеризирание: население, държавно управление, а в VI клас е разменено в последователност на характеризирание: държавно управление, население. Традиционно за училищната география и учебниците по география при характеризирание на държава се прилага последователността на примера на V клас, но според ДОС при област на компетентност *География на континентите и на страните* за основната образователна степен и прогимназиален етап е разписана последователност за знанията, уменията и отношенията в резултат от обучението: „*Характеризира политическата карта, населението, стопанството в континентите и в избрани страни*”. [11] Вероятно това е провокирало авторите на учебници да променят предложения в V клас вариант на правило и да е изменено в новата учебна програма за VI клас.

Фиг. 3. Съпоставително-сравнителен модел на правило за характеристика на държава между новите учебни програми по география и икономика за V и VI клас

В новата учебна програма по география и икономика за VI клас отново констатираме проблема с некоректното прилагане в контекста на същността на активните глаголи по Таксономията на Б. Блум, където се смесват *характеризиране* и *определяне*, особено при правилата за климатичен пояс и река.

При *Специфични методи и форми за оценяване на постиженията на учениците* в учебната програма за VI клас няма нанесена промяна, а е запазено процентното съотношение при формиране на срочната оценка, както и по начините на оценяване (фиг. 4).

Фиг. 4. Граф-модел на съотношението при формиране на срочна оценка при двете учебни програми по география и икономика за VI клас – от 2016 г. и от 2020 г. [2, 12]

При *Дейности за придобиване на ключовите компетентности* на учебната програма по география и икономика за VI клас, констатираме промени в дейностите на две от ключовите компетентности – „*Математически компетентности и основни компетентности в природните науки и технологиите*” и „*Социални и граждански компетентности*” (табл. 1).

Идентифицирани и систематизирани промени в учебната програма по география и икономика за VI клас на ниво дейности за придобиване на ключови компетентности

Таблица 1

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА ЗА VI КЛАС		
одобрена 2016 г.	КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	одобрена 2020 г.
ДЕЙНОСТИ		ДЕЙНОСТИ
Четене на географска карта, сравняване и анализиране на климатограма, хидрограма, стълбчеста и кръгова диаграма	<i>Математически компетентности и основни компетентности в природните науки и технологиите</i>	Четене на географска карта, сравняване и анализиране на хидрограма, стълбчеста и кръгова диаграма.
Сравняване, разпознаване, разграничаване, групиране, определяне на значението, характеризирани (вкл. по правило) на географски и икономически обекти, процеси и явления, обобщаване, даване на отговори, основани на доказателства.		Сравняване, разпознаване, разграничаване, групиране, определяне на значението, характеризирани (вкл. по правило) на географски и стопански обекти, процеси и явления, обобщаване, даване на отговори, основани на доказателства.
оценяване значението на обекти, процеси, явления и събития;	<i>Социални и граждански компетентности</i>	разбиране на значението на обекти, процеси, явления и събития;

[2, 12]

Първата „промяна” в новата учебна програма е изтриването на понятието – *климатограма* (табл. 1). Действието е механично, не е основателно и обосновано, не кореспондира със системата на географските понятия, с образователните традиции и съвременното развитие на географската наука. Вероятно е следствие от заличения очакван резултат за *Четене климатограма по правило* от новата учебна програма за V клас в сила от учебната 2021/2022 г., което доказва, че е в действие не текуща, а нова образователна реформа за училищната география, която има други цели и извършва „географско обезличаване”. При следващи действия на образователната реформа може да очакваме премахване вероятно и на понятието *хидрограма*. Приложението на климатограмата в обучението по география е с дългогодишни и изконно географски традиции, незаменима част от обучението по природна география и строго специфично географско графично изображение. [13, 14]

Възникват въпросите: Защо в 5 клас, когато *География и икономика* се изучава като самостоятелен учебен предмет и се поставят „основите” е премахнато именно понятието – *климатограма*? Как учителят ще преподава климат, климатични фактори и елементи, климатични пояси и области за Земята и за Африка в 5 клас, както и други теми с корелационни връзки с климатограми без да прилага работа с климатограма – и то до действие четене, а не на ниво сравняване и анализиране, както е в учебната програма към момента в VI клас? По какъв начин ще бъдат разграничени дейностите, логическите причинно-следствени връзки за четене, сравняване и анализиране между климатограма и хидрограма? Как се преподава климат и климатични пояси и области за Земята, за континентите и за държавите без приложение на климатограми? Как се преподават темите от област на компетентност *География на природата* без приложение на климатограмите? Защо чрез заличаването на климатограмата учениците са лишени от мисловни операции за извеждане на изводи, обобщения, откриване на специфики и особености при четене и анализиране на климатограма? Защо не се спазва идейната концепция на учебните програми за продуктивност на учебния процес? Защо не е спазена концептуалната идея за учене за живота? Защо е поставено под съмнение в условията на образователна реформа обучението за живота в българското училище? Защо е пренебрегната целта в ЗПУО за

формирани на личности за активен граждански живот? Защо така бързо и с една мини-реформа бе заличено познанието и знанието за климатограма – следователно за климата и влиянието на климата върху стопанския и социалния живот на хората? Защо учениците са лишени от логическо и пространствено мислене чрез премахване на очаквания резултат – четене на климатограма?

Втората „промяна” в новата учебна програма е свързана със замяната на дейностите по характеризирани (вкл. по правило) на географски и *икономически* обекти, процеси и явления с понятието *стопански* обекти, процеси и явления (табл. 1). Промяната е обяснима и коректна.

Третата „промяна” в новата учебна програма се състои в размяната на два активни глагола – *оценяване* е заменено с *разбиране* (табл. 1). Играта на активни глаголи без познаване същността и значението, функциите и когнитивните цели на таксономията на Б. Блум води до абсурди и поредните проблеми на географското образование. Активният глагол *оценяване* е именно от последната група равнище за усвояване и е рефлексия на дейности с продуктивна насока на обучението, докато *разбиране* е от втората група или на равнище на усвоеност – репродуктивност, което именно авторите на учебната програма се стремят да избегнат. Това показва, че наложеното изменение не е научно-методически и дидактически оправдано и обосновано.

При *Междупредметните връзки по ключови компетентности* на учебната програма по география и икономика за VI клас, констатираме промени по пет от ключовите компетентности: „*Математически компетентности и основни компетентности в природните науки и технологиите*”; „*Дигитална компетентност*”, „*Умения за учене*”, „*Социални и граждански компетентности*” и „*Инициативност и предприемчивост*” (табл. 2).

Идентифицирани и систематизирани промени в учебната програма по география и икономика за VI клас на ниво междупредметни връзки

Таблица 2

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА ЗА VI КЛАС		
одобрена 2016 г.	КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	одобрена 2020 г.
МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ		МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ
Разчита реални модели на декартовата координатна система и ги интерпретира. Представя едно и също количество като отношение, процент или обикновена дроб. Разчита и интерпретира информация, която е зададена чрез диаграми и таблици. Прилага знанията за пропорция при изпълнението на практически задачи. Оценява и използва съдържателно получен резултат и прогнозира развитието му.	<i>Математически компетентности и основни компетентности в природните науки и технологиите</i>	Разчита, организира и интерпретира информация, зададена чрез диаграми и таблици. Разчита и интерпретира информация за реални обекти, начертани в мащаб на декартова координатна система. Сравнява и съпоставя различни графични или таблични представяния на едни и същи данни. Познава и прилага мерните единици за дължина и за лице на повърхнина, и за ъгъл (градус), процент. Използва обикновена и десетична дроб.
Информационни технологии:	<i>Дигитална компетентност</i>	Компютърно моделиране и информационни технологии:
Използва основни понятия – религия, християнство, ислям, юдаизъм , държава, политическа карта, монархия.	<i>Умения за учене</i>	Използва основни понятия – религия, християнство, ислям, държава, политическа карта, монархия.
Изгражда разбиране за единството на системата природа – стопанство –	<i>Социални и граждански</i>	Изгражда разбиране за единството на системата природа – общество –

общество.	компетентности	стопанство.
Разбира специализацията и разделението на труда като основни фактори за ефективността на производството на стоки и услуги. Познава аграрни дейности и понятия, свързани с тях – отглеждане на плодове и зеленчуци, оранжерия, парник, птицеферма, кравеферма, свинеферма, овцеферма. Разбира значението на екологична норма и екологичен проблем.	Инициативност и предприемчивост	Познава земеделски дейности и понятия, свързани с тях – отглеждане на плодове и зеленчуци, оранжерия, парник, птицеферма, кравеферма, свинеферма, овцеферма. Разбира последиците от използването на природата за развитие на стопанска дейност.

[2, 12]

По брой учебни предмети, на които са разгънати хоризонталните връзки са 8 в новата учебна програма и 7 в сега действащата учебна програма по география и икономика за VI клас. Допълнително вградения учебен предмет е *Компютърно моделиране*. Отново е запазена формулировката за междупредметна връзка с *Български език и литература и ИКТ* при двете учебни програми, при положение че така формулиран като наименование учебен предмет „ИКТ” по нормативна рамка няма в общообразователната и профилираната подготовка.

Всички идентифицирани и констатирани промени при междупредметните връзки са свидетелство за качеството на образователната реформа от 2016 г., за подмяна на ценности, за допуснати научни и научно-методически неточности, за „програмната” схоластика на замяна и подмяна на понятия и механично премахване на чисто географски понятия и факти.

Не е обосновано защо авторите на учебната програма са премахнали *юдаизъм* като понятие при ключовата компетентност *Умения за учене*.

Коректно от научна и методическа гледна точка е коригирана последователността в системата: *природа – общество – стопанство*.

Нормативна последица е допълненият учебен предмет *Компютърно моделиране* в съответствие с изменения рамков учебен план.

Цялостно премахнатите текстове от сега действащата учебна програма са релевантни на хоризонталните връзки по представените учебни предмети, което не обяснява тяхната липса при изменения вариант на учебна програма.

Отново сме свидетели, на непознаване същността и когнитивните цели на прилаганите активни глаголи.

Образователно-реформаторският хаос, който настъпва провокира въпроси, на които нямаме отговори. Ще продължат ли образователните реформи за изменения и допълнения и на останалите учебни програми по география и икономика? Не е оправдан експеримента на образователната реформа по отношение на училищната география. Вярваме, че българското училищно географско образование ще пребъде и ще бъде достойно оценено неговото място и роля, визия и съдържание.

References:

1. **Kanchev, D.** Nauchno-metodicheski osnovi na obuchenieto po geografia v balgarskoto uchilishte. Sofia, Izdatelstvo „Tilia”, 1996.
2. **Учебна програма** по география и икономика за VI клас (obshtoobrazovatelna podgotovka), 2020 g., v sila ot uchebnata 2022/2023 g.
3. **Учебна програма** по география и икономика за V клас (obshtoobrazovatelna podgotovka), 2020 g., v sila ot uchebnata 2021/2022 g.

4. **Draganova, T.** Za pravilata i algoritmite v obuchenieto po geografia i ikonomika kato psihologo-pedagogicheska tehnologia i didakticheska interpretatsia. Sbornik dokladi ot Nauchna konferentsia „Aktualni problem na sigurnostta” – 17-18 oktombri 2019 g., Veliko Tarnovo, IK na NVU „Vasil Levski”, 2019, s. 536 - 547.
5. **Draganova, T.** Povedencheski modeli za zashtita na naselenieto pri neblagopriyatni prirodni yavlenia v uchebnitsite po geografia i ikonomika za VIII klas – didakticheski resursi, pravila i interpretatsii (parva chast). Sbornik dokladi ot Nauchna konferentsia „Aktualni problemi na sigurnostta” – 17-18 oktombri 2019 g., Veliko Tarnovo, IK na NVU „Vasil Levski”, 2019, pp. 548 - 560.
6. **Dermendzhieva, S., P. Sabeva, B. Dimitrova.** Geografia i obrazovanie. Metodika na obuchenieto po geografia, I chast. V. Tarnovo, UI „Sv. sv. Kiril i Metodiy”, 2010.
7. **Dermendzhieva, S., T. Draganova.** Situational analysis of a type plan (algorithm) in the training on „Geography of the countries” in the Balkan Peninsula. – In: Acta Pedagogica Naturalis (APNat), Copyright Center. Shumen: Konstantin Preslavsky University of Shumen, 2018, Vol 1, No 1, pp. 18 – 26.
8. **Dermendzhieva, S., T. Draganova.** Methodical projections and intra - subject integration synthesis in the training Geography of Bulgaria under the new conditions. – In: Acta Pedagogica Naturalis (APNat), Copyright Center, UI „Konstantin Preslavsky University of Shumen”, 2019, Vol 2, No 1, pp. 20 - 29.
9. **Rusev, M.** Tipologichna klasifikatsiya na stranite v sveta. – Godishnik na SU „Sv. Kl. Ohridski”, kn. 2 – География, т. 98, 2007, p. 155 – 171.
10. **Draganova, T.** Rules for characterization of a country in the new geographic and economic textbooks – V grade. – В: International Scientific Refereed Online Journal with Impact Factor SocioBrains, February 2019, ISSUE 54, pp. 518 - 530.
11. **Naredba № 5** ot 30 noemvri 2015 g. za obshtoobrazovatelna podgotovka, 2015.
12. **Uчебна програма** po geografia i ikonomika za VI klas (obshtoobrazovatelna podgotovka), 2016 g., v sila ot uchebnata 2017/2018 g.
13. **Dermendzhieva, S., T. Draganova.** Argumentirani shtrihi za „novovavedeniyata” v obuchenieto po geografia i ikonomika v V klas. Sbornik dokladi ot Godishna universitetska nauchna konferentsia 27 – 28 may 2021 godina, elektornno izdanie. Veliko Tarnovo, IK na NVU „Vasil Levski”, 2021, pp. 614 – 628.
14. **Dermendzhieva, S., T. Draganova.** Otnosno „promenite” v novata programa po geografia i ikonomika za V klas. Sbornik dokladi ot Godishna universitetska nauchna konferentsia 27 – 28 may 2021 g., Elektronno izdanie. Veliko Tarnovo: IK na NVU „Vasil Levski”, 2021, s. 601 – 613.